

Základná škola, Kulíškova 8, 821 08 Bratislava

Školský vzdelávací program

Škola Fair play

Bratislava 28. 08. 2019

PaedDr. Antonia Snehotová
riaditeľka školy

Identifikačné údaje:

<i>Stupeň vzdelania</i>	ISCED 1, ISCED 2
<i>Dĺžka vzdelania</i>	9 rokov
<i>Forma štúdia</i>	Denná
<i>Vyučovací jazyk</i>	Slovenský
<i>Druh školy</i>	Štátna
<i>Predkladateľ</i>	Základná škola Kuliškova
<i>Adresa</i>	Kuliškova 8, 821 08 Bratislava
<i>IČO</i>	31780792
<i>DIČ</i>	2020974329
<i>Riaditeľ školy</i>	PaedDr. Antonia Snehotová
<i>Koordinátori pre ŠKVP</i>	PaedDr. Antonia Snehotová Mgr. Lucia Zamišková Mgr. Jana Uriková
<i>Telefón</i>	02/559 699 50
<i>Fax</i>	02/559 699 50
<i>Školský email</i>	skola@zskuliskova.sk
<i>Web stránka školy</i>	www.zskuliskova.sk
<i>Zriaďovateľ</i>	Mestská časť Bratislava – Ružinov
<i>Adresa zriaďovateľa</i>	Mierová 21, 827 05 Bratislava
<i>Web stránka</i>	www.ruzinov.sk
<i>Dátum schválenia</i>	28. 08. 2019
<i>Miesto vydania</i>	Kuliškova 8, Bratislava

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe

Cieľom vzdelávania na ZŠ Kulíškovej je výchova žiakov k tomu, aby mali záujem o poznatky, informácie, boli motivovaní k celoživotnému učeniu a ochrane životného prostredia. Toto chceme dosiahnuť takými metódami a formami, ktoré žiakov presvedčia o tom, že to, čo sa učia, je zmysluplné, prepojené so životom. Dôraz kladieme na potreby žiaka, osvojenie si poznatkov rôznymi informačnými zdrojmi, naučiť sa s nimi pracovať a aplikovať ich v praxi. Chceme dosiahnuť, aby znalosti cudzích jazykov a práca s informačno-komunikačnými technológiami našim žiakom otvorili bránu k ďalšiemu vzdelávaniu a pripravili ich aj do praktického života. Okrem jazykov kladieme dôraz aj na šport a preto už od prvého ročníka máme zavedený nový predmet a to je Tenis a od piateho ročníka máme zriadenú športovú triedu. Máme zriadené na primárnom vzdelávaní aj triedy pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.

Žiakov vedieme k osvojovaniu si základných princípov efektívnej komunikácie, aby rešpektovali druhých, vážili si samých seba a naučili sa kultivovaným spôsobom vyjadriť svoj názor a aby rešpektovali svoje okolie a ochraňovali ho.

Súčasťou nášho vzdelávacieho programu je výučba cudzích jazykov: anglického, nemeckého a ruského. V súčasnej dobe je potrebné vedieť komunikovať hlavne v anglickom jazyku. Preto tento jazyk sa žiaci učia už od prvého ročníka. Tvorba výchovno-vzdelávacieho plánu, učebných osnov, využitie disponibilných hodín prebieha v diskusiách v rámci predmetových komisií, metodických združení a sekcií primárneho a nižšieho stredného vzdelávania. Skvalitňujeme našu pedagogickú prácu v každej oblasti, vybavujeme školu didaktickými materiálmi, najnovšími titulmi učebníc, športovým náčiním, ... Plánujeme postupne zaviesť nové informačno-komunikačné technológie do každej triedy.

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Naša škola bola slávnostne otvorená pred viac ako 65 rokmi. Škola je plnoorganizovaná s ročníkmi 1. – 9. Je dlhodobo známa ako škola, ktorá sa venovala výchove športovo nadanej mládeže. I v súčasnosti pokračuje v športových tradíciách a volí vzdelávanie žiakov pomocou určených učebných plánov a voliteľných predmetov. Škola má bohatú tradíciu aj vo vzdelávaní začlenených žiakov. Plníme úlohy integrácie v bežných triedach ako aj vzdelávanie žiakov v špeciálnych triedach. Máme zriadené v primárnom vzdelávaní 3 triedy pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou. V nižšom strednom vzdelávaní máme v každom ročníku zriadenú športovú triedu, ktorej zameranie je na všeobecnú športovú prípravu, atletiku, tenis, florbal. Podľa záujmu žiakov a požiadaviek rodičov od šiesteho ročníka vyučujeme cudzie jazyky – nemecký a ruský jazyk. Rozvíjame taktiež záujmovú činnosť v rôznych krúžkoch.

V suteréne sa nachádza školská jedáleň a dve triedy. Taktiež sa tu nachádza aj dielňa pre žiakov nižšieho stredného vzdelávania. Na prízemí sa nachádzajú šatne, kabinet školského špeciálneho pedagóga, kuchynka, knižnica a učebne pre primárne vzdelávanie. Nachádzajú sa tu aj triedy pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, malá zborovňa pre pedagógov a vychovávateľov. Na prvom poschodí je sústredený sekretariát školy, telocvičňa, triedy pre žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania a odborná učebňa informatiky pre žiakov našej školy. Na druhom poschodí je zborovňa a učebne pre nižšie stredné vzdelávanie. V celom objekte školy sú zrekonštruované sociálne zariadenia.

Areál školy je vybavený multifunkčným ihriskom, bežeckou dráhou a tenisovým kurtom. Areál je vysadený zeleňou, ktorá je pravidelne udržiavaná a nachádza sa tu príjemné posedenie pod čerešňou, ktoré počas teplých dní využívame na vyučovanie v prírode. Areál školy pravidelne vysádzame rôznymi rastlinami a kríkmi.

2. Charakteristika žiakov

V školskom roku 2019/2020 máme 19 tried, z toho v primárnom vzdelávaní 11 a v nižšom strednom vzdelávaní 8. Počet žiakov (predpokladaný) k 1. septembru je 320 . Organizačnou súčasťou školy je aj školský klub detí. V tomto školskom roku bude v ŠKD zriadených 10 oddelení s celkovým počtom žiakov 180.

V priebehu školského roka počítame, že budeme mať 45 začlenených žiakov.

Rozdelenie tried :

Primárne vzdelávanie

Trieda	1.A	1.B	1.C	2.A	2.B	3.A	3.B	3.C	4.A	4.B	4.C	11
--------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----

Nižšie stredné vzdelávanie

Trieda	5.A	5.B	6.A	7.A	8.A1	8.A2	9.A	9.B	8
--------	-----	-----	-----	-----	------	------	-----	-----	---

Prevažná časť našich žiakov je z mestskej časti Ružinov, no navštevujú nás aj žiaci z iných mestských častí. Venujeme sa aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Naše skúsenosti nám pomáhajú obohacovať psychologovia z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie na Drieňovej ulici č. 34 v Bratislave. Škola zamestnáva aj školského psychológa a školskú špeciálnu pedagogičku a školského logopéda.

Primárne vzdelávanie:

V triedach primárneho vzdelávania máme šikovných žiakov s veľmi dobrými výsledkami. Žiaci sa naučili používať vhodné argumenty, vyjadriť svoj názor a sú schopní porozumieť hovorenému textu v anglickom jazyku na primeranej úrovni a osobnej konverzácii. Dokážu používať základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov a dokážu primerane veku vyhľadávať informácie na internete. Zvládajú základy efektívnej práce v skupine a dokážu prijímať nové nápady alebo aj prichádzajú s novými nápadmi a postupmi pri spoločnej práci.

Nižšie stredné vzdelávanie :

Všetci žiaci majú povinné vyučovanie prvého anglického jazyka. Okrem neho si žiaci volia aj druhý cudzí jazyk – nemecký, ruský a športovú prípravu. Žiaci našej školy sa veľmi radi zúčastňujú rôznych súťaží, olympiád, v ktorých dosahujú veľmi dobré až výborné výsledky.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Naši pedagógovia sú kvalifikovaní a neustále si podľa potrieb a záujmu zvyšujú svoju odbornosť ďalšími vzdelávaniami. Ďalšie vzdelávanie našich zamestnancov je systematicky plánované, aby nebol narušený vyučovací proces a vyučovacie hodiny boli odučené odborne.

Kolektív pedagogických zamestnancov tvorí 39 pedagógov. Na škole máme 3 pedagogický asistentov, z ktorých jeden pracuje v špeciálnych triedach pri žiakoch s NKS v primárnom vzdelávaní. V ŠKD pracuje 10 vychovávateľiek. Všetci pedagogickí zamestnanci majú pedagogickú aj odbornú spôsobilosť. Okrem spomínaného počtu pedagogických zamestnancov v škole pracuje školská psychologička, špeciálna pedagogička a logopéd. Funkciu výchovného a kariérneho poradcu vykonáva Mgr. Zuzana Horváthová. Škola svojim žiakom poskytuje aj prácu koordinátorov informatiky, drogovej prevencie, výchovy k manželstvu a rodičovstvu a environmentálnej výchovy. Niektorí pedagógovia aktívne pracujú ako cviční pedagógovia pre študentov vysokých a stredných škôl s pedagogickým zameraním.

Pedagógovia pôsobia aj ako vedúci záujmových útvarov. Pedagógovia školy predstavujú pomerne stabilizovaný, odborne i pedagogicky kvalifikovaný a profesionálny pedagogický zbor, ktorý má snahu ďalej odborne a profesijne rásť, využívať možnosti

d'alsieho vzdelávania, prehľbovania a zvyšovania kvalifikácie s cieľom zvyšovať úroveň a kvalitu výchovno–vzdelávacieho procesu.

Ciele:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov do praxe,
- informovanie pedagógov o zmenách v legislatíve, o vzdelávaní,
- príprava pedagógov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému,
- sprostredkovávanie najnovších poznatkov pedagógom z jednotlivých predmetov, pedagogiky a pod..
- zvyšovanie a udržiavanie kompetencie (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov

Princípy:

- d'alsie vzdelávanie je právom a povinnosťou každého pedagogického pracovníka,
- základnou hodnotou vzdelávania u každého pracovníka má byť kvalita vzdelávania,
- pedagogickí pracovníci sa aktívne podieľajú na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní programu,
- škola spolupracuje s inštitúciami d'alsieho vzdelávania našich žiakov v Slovenskej republike aj v zahraničí a svoju činnosť s nimi koordinuje.

Zásady:

- motivovať žiakov,
- učiť tak, aby žiak pracoval aktívne, nie pasívne,
- naučiť žiakov samostatnej tvorivosti a zodpovednosti za výsledky
- učiť žiakov získavať poznatky vlastnou prácou, vlastným úsilím, nie iba počúvaním pedagóga a odpisovaním z tabule,
- nezabúdať na spätnú väzbu,
- dodržiavať systém vyhodnocovania a hodnotenia, poukázať na dobré výsledky, napomôcť žiakom dosiahnuť dobré výsledky a odstraňovať chybovosť,
- naučiť žiakov spolupracovať a zdravej sebakritike,

4. Dlhodobé projekty

Škola podporujúca zdravie

Infovek

Mliečna liga

Štafeta Pavla Savka

Tenis

Florbal

Vyčistíme svet

Zdravá škola

Modernizácia vyučovacieho procesu

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi našich žiakov je založená na vzájomnej dôvere. Vytvára sa úzkou spoluprácou :

- s radou rodičovského združenia,
- pravidelnými stretnutiami s rodičmi na triednych aktívoch

- konzultačnými hodinami výchovného poradcu pre rodičov,
- možnosťou stretnutí rodičov s triednymi učiteľmi, s vyučujúcimi, s vedením školy,
- neformálnymi aktivitami ako sú športové stretnutia, organizovaním karnevalu, MDD, tvorivých dielní, pracovnej brigády a pod.

Na pôde školy pracuje aj Rada rodičov. Radu rodičov tvoria predsedovia jednotlivých triednych aktívov. Na čele Rady rodičov je predseda, dvaja podpredsedovia a hospodár. Schôdze Rady rodičov sa konajú v pravidelných intervaloch. Triedne aktivity sú organizované v septembri, novembri, apríli a júni.

Rada školy je ďalším orgánom, ktorý pôsobí na pôde školy. Pozostáva z 11 členov v nasledujúcom zastúpení : 4 rodičia, 4 poslanci mestskej časti Bratislava – Ružinov a 3 zamestnanci školy. Rada školy sa v priebehu školského roka stretáva minimálne 2-krát.

Škola veľmi úzko spolupracuje s okolitými materskými školami. (MŠ Gemerská, Budovateľská). Spolupráca je založená na aktivitách školy pre budúcich prvákov. Spolupracujeme aj so strednými školami a strednými odbornými učilišťami, s farnosťou Miletičova a s vysokými školami.

Naši pedagógovia spolu so žiakmi využívajú dlhodobú spoluprácu s pedagogicko-psychologickou poradňou, ktorá pomáha riešiť vzniknuté problémy, ale aj ako subjekt pôsobiaci svojimi aktivitami i preventívne. Žiakom školy a ich rodičom poskytujeme služby výchovného poradcu, špeciálneho pedagóga a školského psychológa.

Aktivity organizované školou:

Deň otvorených dverí
 Otvorený deň pre materské školy
 Hovorme o jedle
 Deň radosti
 Posedenie pod čerešňou
 Deň športu, Športovo brigádny deň
 Naše mesto
 Besedy so spisovateľom – rozvoj čitateľskej gramotnosti

Aktivity, do ktorých sa škola zapája:

Predmetové súťaže a olympiády
 Vesmír očami detí a iné výtvarné súťaže, kreslenie na počítači
 Žiacky parlament
 Slávik Slovenska, Hviezdoslavov Kubín
 Športové súťaže
 Aktivity pod záštitou MÚ mestskej časti Ružinov

Všetky aktivity školy sú zaznamenané v Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti za daný školský rok. Správu nájdete aj na našej webovej stránke školy.

Voľno-časové aktivity školy

Snažíme sa žiakom prispôbovať aj poobednú činnosť ponukou rôznych krúžkov v rámci školy alebo ŠKD. Naše priestory slúžia aj iným záujemcom o prenájom. Naši žiaci využívajú aktivity týchto organizácií.

6. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola, okrem bežných tried využíva aj tieto učebne: telocvičňu, žiacku knižnicu, učebňu jazykov, interaktívnu učebňu a učebňu informatiky. Internet a free wi-fi funguje na škole pre všetkých žiakov a učiteľov.

Na športovú prípravu sa využíva veľký školský areál s multifunkčným ihriskom. Vo všetkých triedach sú zakúpené nové lavice a stoličky, či už z peňazí školy alebo rodičov, ktorí sa podieľali aj na vymaľovaní niektorých tried.

V škole sú zrenovované sociálne zariadenia na každom poschodí. Vymenené sú aj plastové okná a niektoré interiérové dvere.

Každá trieda je vybavená počítačom, dataprojektorom, ktorý sa aktívne využíva na hodinách.

Stravovanie poskytuje škola žiakom prostredníctvom školskej jedálne, ktorá tiež prešla vynovením jedálenských stolov a stoličiek, ale aj vnútorným vybavením školskej kuchyne.

7. Škola ako životný priestor

Naša škola smeruje k tomu, aby v prostredí, kde pôsobí sa stala vzdelávaco – výchovným, kultúrnym a športovým centrom. Aby sa tým stala, musia všetci pedagogickí, nepedagogickí zamestnanci i žiaci vystupovať ako jednotný celok. Je potrebné rozvíjať a upevňovať konštruktívne pracovné vzťahy založené na profesionalite, humanizme, vzájomnom pochopení a spolupráci medzi jednotlivými subjektmi – vedením školy a všetkými zamestnancami, zamestnancami navzájom, zamestnancami a žiakmi, žiakmi navzájom, školy ako celku a rodičmi i širšou verejnosťou.

Ku skvalitneniu týchto vzájomných vzťahov prispieva aj prostredie školy. Veľký dôraz škola kladie na úpravu a estetiku interiéru ako aj exteriéru školy – udržiavanie a výsadba kvetov v triedach, na chodbách školy, výsadba i udržiavanie kríkovej zelene na školskom dvore, inovácia a aktualizácia násteniek v triedach, na chodbách, informačné tabule o živote školy, jej výsledkoch a aktivitách, vitríny cien, diplomov zo súťaží.

V škole pracuje žiacky parlament, v ktorom môžu žiaci navrhnúť svoje požiadavky pre vedenie školy, triednych učiteľov a majú tak možnosť ovplyvňovať chod života školy a svojimi návrhmi prispievať k tomu, ako by škola mohla fungovať.

Rodičia majú možnosť kontroly svojich detí aj cez internetovú žiacku knižku.

Snahou školy je vytvoriť príjemné, estetické prostredie, aby sa škola stala „druhým domovom.“

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Dôležitou súčasťou školy je aj BOZP a PO. Aby škola zabezpečila čo najkvalitnejšie podmienky v tejto oblasti zamestnáva bezpečnostného technika, ktorý vedie príslušnú agendu a dohliada na bezpečný chod školy.

Škola zabezpečuje :

- dozor nad žiakmi počas vyučovania i v ŠJ,
- poučenie žiakov o BOZ a PO všeobecne a zvlášť pri vyučovaní TSV, THD, BIO, CHE, FYZ, špecificky pred absolvovaním plaveckého, lyžiarskeho výcviku, exkurziami a školskými výletmi,
- školenie BOZP a PO pre všetkých zamestnancov školy,

- pravidelné kontroly BOZP,
- pravidelné revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov, každoročnú kontrolu hasiacich prístrojov a hydrantov,
- kontrola telocvičného náradia pred každou vyučovacou hodinou

Na začiatku každého školského roka je povinnosťou každého triedneho učiteľa na prvej hodine poučiť žiakov o bezpečnosti v rámci BOZ a PO a s vnútorným poriadkom školy. Triedny učiteľ na prvom triednom aktíve poučí aj rodičov žiakov o BOZP, o vnútornom poriadku školy a o ochrane pedagogického zamestnanca.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy

Školský vzdelávací program vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu a je jeho súčasťou. Je zameraný na štandardné cieľové požiadavky na vedomosti, spôsobilosti, hodnotové postoje, ktoré sú rozvíjané prostredníctvom obsahu vzdelania, vymedzeného ako jadrové učivo podľa Štátneho vzdelávacieho programu. Je vypracovaný podľa princípu následnosti a kontinuity školských stupňov: primárny a nižší stredný. Podporuje medzi - predmetový prístup obsahu vzdelania. Zavádza prierezové témy ako voliteľné predmety. Umožňuje zamerať sa na rozvíjanie osobného potenciálu žiakov. Podporuje profesijnú zodpovednosť pedagógov za výsledky vzdelávania.

Naším princípom je pripraviť žiakov tak, aby získali všetky vedomosti a zručnosti potrebné pre život, aby sa vedeli uplatniť na vyšších stupňoch škôl a v budúcom zamestnaní. Budeme ich viesť k tomu, aby vedeli tvorivo myslieť, rešpektovať sa navzájom, komunikovať medzi sebou, aktívne vyhľadávať potrebné informácie a celoživotne sa vzdelávať. Budeme sa orientovať na tvorbu projektov a tým ich viesť k samostatnosti, zodpovednosti, k schopnosti riešiť problémy a schopnosti prezentovať vlastný názor a svoju prácu.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Cieľ a zamer vzdelávania v ISCED 1

Zabezpečenie hladkého prechodu z predškolského vzdelávania a z rodinného vzdelávania na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcich z vlastného poznania a skúseností, rozvoja gramotnosti, priateľskej klímy, prípravy k samostatnej a skupinovej práci.

Rozvíjať komunikačné spôsobilosti, matematickú, čitateľskú, pisateľskú gramotnosť, gramotnosť v oblasti prírodných vied, digitálnu gramotnosť, riešiť problémy, spôsobilosť učiť sa, naučiť sa spoznať a osvojiť si materinský a cudzí jazyk, osvojiť si pravidlá cestnej premávky a ochranu životného prostredia.

Cieľ a zamer vzdelávania v ISCED 2

Zabezpečenie motivujúceho učebného prostredia, primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti, aktivity a tvorivosť, využívanie efektívnych stratégií učenia. Rozvíjať prácu v skupinách, čo následne rozvíja žiakove komunikačné schopnosti a interpersonálne vzťahy so spolužiakmi.

Vyvolať záujem a potrebu učiť sa, osvojenie komunikačných spôsobilostí a spolupráce, naučiť rešpektu k druhým, zodpovednosti k sebe a svojmu zdraviu. Osvojiť si základy ďalšieho cudzieho jazyka, viesť k národnému a svetovému kultúrnemu dedičstvu a ochrane životného prostredia.

Forma štúdia

Denná.

Organizácia štúdia

Projektové vyučovanie, skupinové a praktické vyučovanie.

Doklad vzdelania

Vysvedčenie.

Učebný plán

Disponibilné hodiny: Regionálna výchova, Tenis, Anglický jazyk, Slovenský jazyk a literatúra, Matematika, Nemecký jazyk, Ruský jazyk, Športová príprava.

Zdravotné požiadavky na žiaka: oslobodenie od vyučovacích predmetov žiaka na základe odporúčania lekára (rôzne ochorenia a zdravotné znevýhodnenia)

Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci u žiaka: BOZ žiaka, prevencia protidrogovej závislosti, šikane, trestnej činnosti u mladistvých, besedy zamerané na dodržiavanie správnych zásad v živote, návštevy CPPP, poučenie žiakov v odborných učebniach pred začiatkom daných prác vykonávaných podľa tematických celkov, zdravotná výchova a žiacky parlament.

3. Profil absolventa

Charakteristika absolventa

Absolvent našej školy by mal byť schopný dobre uplatniť nadobudnuté vedomosti a zručnosti v zamestnaní a živote, ovládať dva svetové jazyky, byť zručný v oblasti práce s IKT, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, mal by poznať kultúru, umenie, dejiny a prírodu svojho regiónu a presadzovať ekologické prístupy pri riešení jeho problémov, byť hrdý na svoje korene, aktívne sa starať o svoje psychické a fyzické zdravie pohybom, športom, správnymi postojmi a byť zodpovedný za svoj život.

Zameranie školského vzdelávacieho programu na potreby žiaka, aby absolvent dokázal pracovať a využívať osvojené poznatky rôznymi informačnými zdrojmi a vedel ich aplikovať v praxi.

Otvorenie brány do praktického života a k ďalšiemu odbornému štúdiu znalosťami cudzích jazykov a prácou s informačnými, komunikačnými technológiami. Získanie vedomostí, dostatočných zručností, postojov a hodnotovej orientácie obsahom vzdelávania a systémom hodnotenia.

Rozvoj talentu a daností žiaka mimoškolskými aktivitami. Viesť žiaka k aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu. Viesť žiaka k ochrane životného prostredia a triedeniu odpadu.

Dosiahnutie dostatočných výsledkov v kognitívnej a afektívnej oblasti podľa výkonových štandardov, ktoré sú konzistentné voči cieľom vyučovacieho procesu, primerané schopnostiam žiaka, kontrolovateľné, merateľné a produktom výučby.

Viesť žiaka k osvojovaniu si základných princípov efektívnej komunikácie, aby si vážil sám seba, rešpektoval druhých, naučil sa vyjadriť svoj názor kultivovaným spôsobom, vedel sa rozhodovať, orientovať vo svojom meste a celej našej spoločnosti a nemal problémy komunikovať s rovesníkmi iných národov.

Kľúčové kompetencie absolventa

Absolvent má osvojené základné jazykové, komunikačné, matematické, prírodovedné, informačno – komunikačné, sociálne, kultúrne a osobné spôsobilosti, teda má byť schopný primerane svojmu vzdelaniu, schopnostiam a veku :

a. Profil absolventa vzdelanostného stupňa ISCED 1

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získal predpoklady preto, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho a anglického jazyka. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v nasledujúcich stupňoch vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- ✓ dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- ✓ dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ✓ ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať rôzne vyučovacie programy,
- ✓ chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- ✓ vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT

sociálne komunikačné kompetencie

- ✓ rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- ✓ chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- ✓ dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- ✓ vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- ✓ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- ✓ v anglickom jazyku je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

osobné, sociálne a občianske kompetencie

- ✓ má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,

- ✓ uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- ✓ dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- ✓ uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- ✓ dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- ✓ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- ✓ má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- ✓ dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- ✓ uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- ✓ používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
- ✓ je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencia učiť sa

- ✓ má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- ✓ uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- ✓ vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- ✓ uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia riešiť problémy

- ✓ vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni, navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- ✓ pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- ✓ overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,

kompetencia vnímať a chápať kultúru

- ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- ✓ dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky,
- ✓ uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- ✓ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- ✓ ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- ✓ pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu,
- ✓ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ✓ má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr

b. Profil absolventa vzdelanostného stupňa ISCED 2

Je tvorený prostredníctvom kľúčových kompetencií, ktoré predstavujú všeobecnú spôsobilosť založenú na komplexe poznatkov, zručností, hodnôt, postojov, dispozícií umožňujúcich jednotlivcovi konať, úspešne sa začleniť do spoločenských vzťahov a

osobnostne sa rozvíjať – v podstate ide o schopnosť všestranného uplatnenia vzdelania v pracovnom, občianskom a osobnom živote.

Jednotlivé kľúčové kompetencie sa navzájom prelínajú, majú nadpredmetový charakter a získavajú sa ako výsledok celkového procesu vzdelávania, t.j. celého vzdelávacieho obsahu, aktivít a činností, ktoré v škole prebiehajú.

kompetencie k učeniu

- ✓ má osvojené a využíva overené stratégie učenia sa, pričom si je vedomý svojich silných a slabých stránok. Dokáže uplatniť získané znalosti a zručnosti v rozličných (pracovných a osobných) životných situáciách. Získal základ a motiváciu pre celoživotné vzdelávanie a učenie sa.

kompetencie komunikačné:

- ✓ má pevný základ vedomostí v oblasti slovnej zásoby, používaní správnej gramatiky a uplatnení jazykových funkcií v materinskom a štátnom jazyku, adekvátne používa hlavné typy verbálnej a neverbálnej komunikácie a interakcie v rôznych jazykových štýloch a sociálnych kontextoch.
- ✓ ovláda slovnú zásobu a zodpovedajúcu gramatiku primeranej škále sociálnych a kultúrnych súvislostí v anglickom jazyku tak, že je schopný na primeranej úrovni rozumieť hovorenému slovu, dokáže sa uplatniť v osobnej konverzácii, porozumieť textom a tiež tvoriť texty
- ✓ má primerané základy nemeckého, ruského jazyka a ovláda slovnú zásobu na úrovni mierne pokročilý

kompetencie k riešeniu problémov:

- ✓ má osvojené matematické schopnosti a vedomosti (počty, mierky a štruktúry),
- ✓ uplatňuje základné operácie a základné matematické prezentácie, dokáže využívať základné matematické princípy a postupy v každodennom kontexte a zároveň je schopný i primeranej abstrakcie
- ✓ logické a matematické operácie dokáže využívať pri riešení problémov,
- ✓ je schopný problémové situácie vnímať, kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z vlastných chýb a chýb iných

kompetencie občianske:

- ✓ chápe význam zákonov a spoločenských noriem, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných ľudí, pozná a váži si naše kultúrne a historické dedičstvo a tradície,
- ✓ chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti. Je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti

kompetencie sociálne a personálne

- ✓ dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme, chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce,
- ✓ dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory, chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti,
- ✓ dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu, vie do určitej miery regulovať svoje správanie. Uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj osobný rozvoj a osobné ciele

kompetencie pracovné

- ✓ ovláda základné zručnosti v oblasti IKT, využíva komunikáciu a získavanie informácií pomocou elektronických médií, rozumie príležitostiam i rizikám tejto komunikácie,
- ✓ dokáže sa orientovať pri hľadaní dostupných príležitostí pre osobné, odborné a profesionálne ciele, orientuje sa v základných aktivitách, ktoré súvisia s podnikateľským zámerom a s jeho realizáciou,
- ✓ chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, má utvorené základy pracovných zručností

kompetencie vnímať a vyjadrovať sa prostredníctvom kultúry

- ✓ dokáže pomenovať a orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch, používať ich hlavné médiá, nástroje a vyjadrovacie prostriedky,
- ✓ cení si a rešpektuje súčasné prejavy umenia, kultúrne a historické tradície a dedičstvo,
- ✓ pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- ✓ pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ✓ správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, ľuďom

4. Pedagogické stratégie

V oblasti rozumovej výchovy budeme využívať všetky moderné a účinné metódy a formy práce v závislosti od cieľov učiva so zámerom dosiahnuť čo najvyššiu efektivitu pedagogickej práce (motivačné, expozičné, demonštračné, problémové, aktivizujúce, fixačné...) a uplatnenie sa žiakov.

V súlade so zámermi školy podporujeme projektové vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí – zážitkové učenie (exkurzie, zahraničné pobyty, škola v prírode, vychádzky s pozorovaním), ranné komunity s cieľom rozvíjať jazykové schopnosti, komunikačné schopnosti, prácu v skupinách, tematické besedy, pozorovaciu schopnosť, samostatnosť pri riešení problémov.

Prezentáciu vlastných projektov (prezentácia ročníkových prác v triedach a pre rodičov) považujeme za jednu z dôležitých stratégií, pri ktorej žiaci analyzujú a aplikujú, komunikujú, vyhľadávajú a triedia, interaktívne využívajú techniku a sú schopní vyjadriť vlastné názory, postoje a presadiť vlastné výsledky práce.

Školský psychológ a špeciálny pedagóg poskytujú odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, budú stimulovať žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami a tiež sa budú odborne venovať žiakom so všeobecným intelektovým nadaním v špeciálnych triedach.

Zameriavame sa aj na pestovanie vzťahu k regiónu, k vlastnej histórii, k životnému prostrediu, aby sme vychovali mladého človeka s pozitívnou hodnotovou orientáciou, ktorý pestuje zdravý životný štýl a má vzťah k športu. Zameriame sa aj:

- ✓ na vytvorenie dobrej klímy v škole, triede a na pracovisku
- ✓ na vytvorenie dobrého tímu v triede
- ✓ učiť žiakov získavať správny učebný štýl, ktorý vyhovuje jeho inteligencii
- ✓ učiť žiakov vzájomnej spolupatričnosti, tímovej práci a vzájomnému rešpektu
- ✓ viesť žiakov k samostatnosti a zodpovednosti
- ✓ individuálne pristupovať k žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- ✓ viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu a poznaniu svojich silných a slabých stránok

Prostriedky a formy realizácie:

- ✓ využívanie práce v skupinách
- ✓ delenie žiakov podľa ich schopností
- ✓ zabezpečiť čo najvyššiu kvalifikáciu pedagogických pracovníkov
- ✓ využívanie nových inovatívnych metód učenia
- ✓ spolupracovať s centrom PPP pri výchovných problémoch

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Nevyhnutnou súčasťou výchovy a vzdelávania v základnej škole v rámci princípu humanizmu a rovnakých šancí pre všetkých je na našej škole vzdelávanie detí so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami v bežných triedach základnej školy. Pri ich vzdelávaní pedagógovia plne rešpektujú zdravotné znevýhodnenie a narušenie funkcií vnímania, či pozornosti týchto detí . Pedagógovia s taktom zadávajú deťom také požiadavky, ktoré má dieťa predpoklady zvládnuť. Taktiež máme zriadené špeciálne triedy pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v primárnom vzdelávaní. V špeciálnych triedach pracujú špeciálni pedagógovia, logopéd, ktorí pri vzdelávaní takýchto žiakov rešpektujú ich zdravotné znevýhodnenie a narušenie funkcií vnímania, či ich pozornosti.

Naša škola je otvorená pre všetkých žiakov, aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Sú to prevažne žiaci so zdravotným znevýhodnením, kde patria žiaci so špecifickými vývinovými poruchami učenia, zo sociálne znevýhodneného prostredia, i žiaci s nadaním. Sme pripravení realizovať aj vzdelávanie pre nadaných žiakov. Škola zabezpečuje podmienky, ktoré sú pre vzdelávanie týchto žiakov potrebné. Spolupracujeme s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva na prevencii na Drieňovej 34, diagnostikovaní a náprave špecifických vývinových porúch učenia.

Školský špeciálny pedagóg poskytuje odbornú pomoc pre žiakov so špecifickými poruchami učenia. Sú to odborné intervencie, ktoré sú zamerané na korekciu a nápravu porúch učenia. Intervencie prebiehajú počas vyučovania, sú pravidelné, riadia sa zásadami reedukácie a vychádzajú z náplne reedukačného programu. Program zostavuje špeciálny pedagóg na základe diagnostikovanej poruchy pre každé dieťa zvlášť. Odborné personálne zabezpečenie školy dopĺňa psychológ. Obaja spolupracujú s rodičmi, vyučujúcimi, poskytujú im konzultácie.

Každý individuálne začlenený žiak má vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program,(IVVP), ktorý obsahuje:

- ✓ základné informácie o žiakovi
- ✓ požiadavky na úpravu prostredia a školy
- ✓ modifikáciu učebného plánu a osnov
- ✓ aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov
- ✓ špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka
- ✓ potrebné kompenzačné pomôcky
- ✓ špeciálno-pedagogickú pomoc

Uvedený IVVP vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom a ostatnými vyučujúcimi. IVVP je prispôsobený žiakovým potrebám, počas školského roka sa môže meniť a dopĺňať. Vo vyučovacom procese sa vyučujúci riadia aktuálnymi Metodickými pokynmi pre výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi potrebami a tiež Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami v základnej škole.

Pri závažných poruchách správania škola spolupracuje s ambulanciou detského neurológa a pedopsychiatra pre posúdenie nožnej medikamentóznei liečby. V prípade

potreby škola spolupracuje s Okresným úradom práce a sociálnych vecí , oddelením sociálno-právnej prevencie. Pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi potrebami škola veľmi úzko spolupracuje s rodičmi týchto detí, prostredníctvom individuálnych konzultácií.

Žiaci so špecifickými vývinovými poruchami učenia a správania sú hodnotení a klasifikovaní podľa Metodických pokynov na hodnotenia a klasifikáciu žiakov s vývinovými poruchami učenia v základných a stredných školách č.22/2011

6. Začlenenie prierezových tém

Všetky prierezové témy začleníme do jednotlivých predmetov podľa aktuálnosti a vhodnosti obsahu vyučovacích predmetov a sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Okrem toho, prierezová téma Ochrana života a zdravia a environmentálna výchova je obsahovou náplňou:

- didaktických hier v primárnom vzdelávaní, ktoré uskutočňujeme v júni daného šk. roku
- účelového cvičenia v nižšom strednom vzdelávaní, ktoré uskutočňujeme v jeseni a v jari daného školského roku.

V primárnom vzdelávaní v iŠkVP budú začlenené do jednotlivých predmetov tieto prierezové témy :

Multikultúrna výchova
Environmentálna výchova
Mediálna výchova
Ochrana života a zdravia
Dopravná výchova
Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Regionálna výchova a ľudová kultúra
Osobnostný a sociálny rozvoj

V nižšom strednom vzdelávaní v iŠkVP budú začlenené do jednotlivých predmetov tieto prierezové témy :

Multikultúrna výchova
Environmentálna výchova
Mediálna výchova
Ochrana života a zdravia
Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Osobnostný a sociálny rozvoj

Realizácia a implementácia NŠFG do školského vzdelávacieho programu.

Primárne vzdelávanie

Matematika Počítanie slovných úloh s použitím makiet bankoviek a mincí. Práca na hodine zahŕňa nielen informácie o používaných bankovkách, ale aj ich hodnotu a deti sa systematicky učia pracovať s množstvom peňazí a porovnávať si rôzne základné údaje (strava, energie, nájom atď.) s ich skutočnou hodnotou.

Slovenský jazyk	Čítanie článkov z Európskou tematikou.
Etická výchova	Rozprávanie o šetrení peňazí. Význam šetrenia a základné pojmy z finančnictva. Hodnotová orientácia k peniazom, projekty a rozhovory na tému vnímania peňazí a ich použitia v každodennom živote.
Vlastiveda	Práca s maketami bankoviek a mincí. Hospodárstvo a obyvateľstvo Slovenska.

Nižšie stredné vzdelávanie

Matematika	Počítanie slovných úloh s použitím makiet bankoviek a mincí v nižších ročníkoch. Žiaci sa systematicky učia pracovať s množstvom peňazí a porovnávať si rôzne základné údaje (strava, energie, nájom atď.) s ich skutočnou hodnotou. Žiaci sa začínajú oboznamovať s pojmami finančnictva a bankovníctva. Riešenie jednoduchých úloh z bankovníctva, pojmy ako úrok, istina a ročná percentuálna úroková miera. Práca s účtami, možnosti podnikania, úvery. Čo sa dá vyčítať z potvrdenia o zaplatení, DPH. Ozrejenie základných pravidiel riadenia vlastných financií.
Občianska náuka	Banky v trhovej ekonomike, euro ako platidlo a ekonomicko-sociálne súvislosti v slovenskej republike. Hospodárenie štátu, hospodárenie rodiny, štátny a rodinný rozpočet a ich vzájomná súvislosť. Podpora v nezamestnanosti a sociálne dávky. Formy podnikania a zarábanie peňazí. Európska únia a prepájanie národnej a európskej identity, hospodárstva a ekonomiky.
Dejepis	Vznik a vývoj EÚ. Bankovky a mince.
Etická výchova	Prečo šetríme peniaze? Ako najlepšie šetriť a stavba rodinného rozpočtu. Ochrana peňazí a ochrana spotrebiteľ'a. Práva a povinnosti spotrebiteľ'ov.
Slovenský jazyk	Číslovky.
Geografia	Ekonomicky vyspelé štáty. Prvky, ktoré charakterizujú úspešný štát a úspešnú ekonomiku.

7. Obsah prierezových tém

1. Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové tematiky je možné uplatňovať viacerými formami – ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov, ako samostatný učebný predmet v rámci voliteľných hodín (pri profilácii školy). Vhodná je forma projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo veľmi

efektívnou formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času realizácie prierezovej tematiky je v kompetencii každej školy. Na úrovni primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania sú súčasťou ŠkVP tieto prierezové témy:

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

VÝCHOVA K MANŽESLTVU A RODIČOVSTVU

REGIONÁLNA VÝCHOVA A ĽUDOVÁ KULTÚRA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

1.2. Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medzilidských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Multikultúrnou výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch.

Hlavné ciele MUV pre primárne vzdelanie:

1. Viest' žiakov k uvedomeniu si povahy vlastného socio-kultúrneho prostredia a k chápaniu kultúrnej identity tohto prostredia.
2. Viest' žiakov k rešpektovaniu kultúrnej rozmanitosti najbližšieho okolia.

Hlavné ciele MUV pre nižšie sekundárne vzdelanie:

1. Viest' žiakov ku kultúrnej sebareflexii.
2. Viest' žiakov k mysleniu o kultúre.
3. Viest' žiakov k rešpektovaniu kultúrnej rozmanitosti blízkeho okolia.
4. Viest' žiakov k spolupráci s príslušníkmi iných kultúr.

Témy MUV:

1. Akceptovanie inej kultúry

- prijímať druhého ako jedinca s rovnakými právami, uvedomovať si, že všetky etnické skupiny a kultúry sú rovnocenné a žiadna nie je nadradená inej

2. Rozvoj medziludskej tolerancie

- rozvíjať schopnosť spoznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, nábožen., sociálnych skupín a spolupracovať s príslušníkmi odlišných sociokultúr. skupín

3. Spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry

- osvojiť si znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej a európskej spoločnosti

4. Poznať históriu, zvyky, tradície iných kultúr

5. Schopnosť chápať vzťahy vlastnej kultúry s inými kultúrami

- schopnosť vidieť ich vzájomné ovplyvňovanie sa v histórii a snaha prijať toto ovplyvňovanie ako samozrejmosť

6. Schopnosť chápať popri výhodách aj obmedzenia vlastnej kultúry a iných kultúr

- vnímať seba ako občana, ktorý sa aktívne spolupodieľa na utváraní vzťahu spoločnosti k minoritným skupinám

7. Spolupráca s inými kultúrami

- komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva druhých, chápať a tolerovať odlišné záujmy, názory i schopnosti druhých uvedomovať si nezlučiteľnosť rasovej (náboženskej alebo inej) intolerancie s princípmi života v demokratickej spoločnosti

8. Boj proti neznášanlivosti, rasizmu, xenofóbii

- rozvíjať schopnosti rozpoznať prejavy rasovej neznášanlivosti a napomáhať prevencii vzniku xenofóbie angažovať sa pri potieraní prejavov intolerancie, xenofóbie, diskriminácie, rasizmu

9. Medziludské vzťahy v škole, vzťah medzi učiteľmi a žiakmi

- uvedomovať si možné dopady svojich verbálnych i neverbálnych prejavov a pripravenosť niesť zodpovednosť za svoje správanie
- rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia

Témy multikultúrnej výchovy začleňujeme do predmetov:

- slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk,
- geografia, dejepis
- hudobná výchova, občianska náuka, náboženská výchova

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- rozhovor na hodinách
- projektové spracovanie
- multimediálna prezentácia

- výtvarné spracovanie témy
- článok na webovej stránke, rozhlasová relácia v školskom rozhlase

1.2 Mediálna výchova

Rozvíja schopnosti zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, vytvoriť si vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.

V súčasnosti sa nanajvýš aktuálnou stáva problém ako naučiť deti a mládež aktívne a zodpovedne využívať prostriedky masovej komunikácie, ktoré sú šíriteľmi poznatkov, posolstiev, hodnotových orientácií a to rôznej kvality.

Obzvlášť závažná sa ukazuje potreba formovať schopnosť detí a mládeže kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy prednostne na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova ako prierezová téma vedie žiakov k tomu, aby si osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi.

Cieľom mediálnej výchovy je rozvinúť u žiakov spôsobilosť - mediálnu kompetenciu zmysluplne t.j. reflektujúco, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Cieľom výučby je podnietiť reflexiu žiakov nad mediálnymi obsahmi, sproblematizovať, zvýšiť ich citlivosť na využívanie určitých obsahov (najmä s nadmerným a neprimeraným výskytom násilia, výskytom sexuality, či inými obsahmi nerešpektujúcimi ochranu ľudskej dôstojnosti...).

Mediálna výchova zahŕňa prednostne výchovu k hodnotám vo vzťahu k médiám a ich obsahom, ktorá na jednej strane robí žiakov citlivých pre kvalitné mediálne obsahy a na druhej strane im poskytuje pomoc pri účinnej ochrane pred negatívnymi vplyvmi médií. Učí žiakov správne využívať vlastnú slobodu pri výbere mediálnych produktov a uvedomovať si z toho vyplývajúcu zodpovednosť.

Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Žiaci by za pomoci výučby mediálnej výchovy mali postupne dokázať nájsť vlastný optimálny spôsob ako žiť v realite, ktorú médiá ovplyvňujú a využívať médiá ako nástroje pozitívneho ovplyvňovania tejto reality.

Hlavným cieľom mediálnej výchovy: je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií – schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov.

Mediálnu výchovu začleňujeme do predmetov

- výtvarná výchova,
- slovenský jazyk a literatúra,
- občianska náuka,
- výchova umením,
- informatika

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- rozhovor, diskusia,
- návšteva divadla, kina, výtvarné spracovanie - plagát

- vytvorenie multimedialnej prezentácie, tvorba videa

1.3 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu. Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok). Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Vhodné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.. Témy budú realizované najmä na hodinách etickej výchovy, občianskej náuky, slovenského jazyka a literatúry, vhodnou a osvedčenou formou je výchovný program (dlhodobý kurz) v spolupráci s CPPPpP.

Cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov k:

- porozumeniu sebe a iným
- získavaniu pozitívneho postoja k sebe a druhým
- zvládaniu vlastného správania
- formovaniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- rozvíjaniu základných zručností komunikácie a vzájomnej spolupráce
- získaniu základných sociálnych zručností pre riešenie rôznych situácií
- akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- uplatňovaniu základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania v každodennom živote

Osobnostný a sociálny rozvoj začleníme do predmetov:

- Slovenský jazyk a literatúra
- Náboženská výchova
- Prvouka, Prírodoveda, Vlastiveda
- Etická výchova
- Telesná a športová výchova
- Matematika

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s odborníkom s CPPPpP,
- rozhovor,
- kurz realizovaný pracovníkmi CPPPpP,
- projekt,
- multimedialna prezentácia,
- didaktické hry a aktivity.

1.4 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Výchova k manželstvu a rodičovstvu Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti; □ získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Obsah výchovy k manželstvu a rodičovstvu v primárnom vzdelávaní na ZŠ tvoria tieto témy:

1. *Výchova v rodine*

Úloha rodiny v spoločnosti.

Príbuzenské vzťahy.

Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa.

Úcta k rodičom.

2. *Zásady zdravého života*

Zásady zdravého života- hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia.

Zachovanie zdravia závisí do istej miery od schopnosti robiť správny výber a zodpovedne konať.

Význam sociálnych zručností- presné a výstižné vyjadrovanie, schopnosť vypočítať mienku iných v diskusii, odhaľovať a riešiť problémy, asertívne správanie, sebaovládanie a iné.

Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka.

Nebezpečenstvo sexuálneho zneužívania detí, nácvik bezpečného správania v rizikových situáciách.

3. *Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka*

Fajčenie, alkohol a ďalšie drogy (napr. heroín) ohrozujú zdravie človeka – nervovú sústavu, srdce a cievy, pečeň, žalúdok.

Mimoriadne nebezpečné je užívanie drog v období dospievania (ohrozuje aj zdravý vývin rozmnožovacích ústrojov) a v tehotenstve.

Budúca matka fajčením a pitím alkoholu ohrozuje zdravý vývin plodu.

Správanie človeka pod vplyvom alkoholu a iných drog - strata zábran, uvoľnené správanie.

Riziko prenosu AIDS.

Nácvik asertívneho správania – odmietnutie alkoholického nápoja a iných drog.

4. *Rovnoprávnosť pohlaví*

Rovnocennosť muža a ženy a ich špecifickosť.

Vzájomné správanie sa chlapcov a dievčat, slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, ochota vzájomne si pomáhať, gavalierstvo, odvaha.

Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.

Kamarátstvo a priateľstvo.

5. *Vznik a vývoj ľudského jedinca*

Telo všetkých živých organizmov (rastlín, živočíchov a húb) sa skladá z buniek.

Mikroskopovanie buniek.

Tvorba mužských pohlavných buniek – spermii v semenníkoch.

Tvorba ženských pohlavných buniek – vajícok vo vaječníkoch.

Oplodnenie – splynutie vajička a spermie, vznik oplodneného vajička.

Rast a vývoj oplodneného vajička. Výživa plodu krvou matky cez steny matrice.

Vzťah dieťaťa a matky počas vnútromaternicového vývinu. Tehotenstvo, dĺžka tehotenstva, pôrod.

Životospráva ženy počas tehotenstva- zdravá výživa, pohyb na čerstvom vzduchu, škodlivosť fajčenia a alkoholu, psychická pohoda.

Starostlivosť o narodené dieťa- kŕmenie, prebaľovanie, umývanie, pravidelná návšteva poradne.

Význam materinskej lásky.

Vývojové štádiá: dojča, batôľa, dieťa predškolského veku, dieťa školského veku, mladistvý/á, dospelý/á.

Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.

6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

Dôležité zmeny v organizme dieťaťa v období puberty- vonkajšie pohlavné znaky, tvorba spermii a vajícok, prvá menštruácia.

Vplyv fyzických zmien na emocionálnu a sociálnu oblasť duševného života dospievajúcich, snaha o preberanie zodpovednosti za svoj život, častá mrzutosť a popudlivosť, nezhody s rodičmi.

Lahké skamarátenie sa s inými.

Vyvarovať sa napodobňovaniu nevhodného správania sa iných, asertivita.

Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

Obsah výchovy k manželstvu a k rodičovstvu v nižšom strednom vzdelávaní na ZŠ tvoria tieto tematické celky:

1. Priateľstvo

Citový vývin v období dospievania, poznanie a pozitívny vzťah k druhým. Zmysel prvých priateľstiev a ich význam v živote dospievajúceho dievčaťa a chlapca. Priateľstvo medzi chlapcami a dievčatami. Náklonnosť, zamilovanosť a láska. Význam citov pre zdravý psychosexuálny rozvoj dievčat a chlapcov. Empatia ako dôležitý predpoklad dobrých vzťahov. Otvorená komunikácia, tvorivé riešenie problémov vo vzťahoch.

2. Kultivované dospievanie

Psychické a fyzické zmeny v období dospievania. Menštruácia, polúcia, masturbácia. Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

Vplyv telesných a psychických zmien v puberte na zmenu postojov dievčat a chlapcov k svojmu telu a zmeny v kvalite postojov k druhému pohlaviu.

Rozdiely v psychosexuálnom vývine dievčat a chlapcov v období dospievania. Sexualita v živote človeka. Kultivovaný a kultúrny prejav sexuality ako obraz mravného a sexuálne zrelého človeka. Požiadavka pohlavnej zdržanlivosti (pohlavnej abstinencie) v období dospievania ako podmienka udržania a posilňovania sexuálneho a reprodukčného zdravia. Rozdiely medzi biologickou, psychologickou a sociálnou zrelosťou.

3. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov

Stavba a funkcia rozmnožovacích ústrojov. Oplodnenie. Priebeh gravidity. Vývin plodu.

Pôrod. Zásady starostlivosti o gravidnú ženu a plod. Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.

Starostlivosť o novorodenca vyžaduje nielen poznanie ale i trepezlivosť a obetavosť.

Prirodzená výživa dieťaťa.

Negatívne vplyvy ohrozujúce zdravie a život plodu: drogy (alkohol, fajčenie, ďalšie drogové závislosti), stres, nesprávna výživa, rizikový spôsob života.

4. Zodpovedný prístup k sexualite

Sexualita ako prirodzený prejav ľudského jedinca, ale aj ako prejav kultúrnosti a kultivovanosti osobnosti človeka. Nebezpečenstvo citového otupenia pri odtrhnutí sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti.

Zdravotné a psychologické riziká striedania sexuálnych partnerov, oddialenie sexuálnych aktivít do nadviazania trvalého partnerského vzťahu . Vernosť a poznanie sexuálneho partnera a jeho zdravotného stavu ako najlepšia prevencia pred infekciou HIV/AIDS a pred pohlavnými chorobami. Riziká riskantného sexuálneho správania: šírenie AIDS a ďalších pohlavných chorôb, nežiaduca gravidita, nechcené deti, interrupcie, nezrelé manželstvá. Optimálne podmienky pre zdravé a šťastné rodičovstvo. Plánované rodičovstvo. Základné poučenie o prirodzených, ekologických metódach plánovaného rodičovstva a o antikoncepcii.

5. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie

Drogy a ich vplyv na sexuálne správanie – strata zábran, riziko predčasných sexuálnych aktivít s ich negatívnymi dôsledkami. Zdravotné a sociálne riziká zneužívania drog. Formy aplikácie drogy a možnosť nákazy HIV/AIDS. Drogy v období gravidity a počas dojčenia. Riziká pre plod a novorodenca. Učiť sa odolávať tlaku okolia. Rozvíjanie asertívnych techník. Vedieť povedať nie.

6. Zásady bezpečného správania

Prejavy týrania a zneužívania detí. Nebezpečenstvo detskej pornografie a sexuálneho zneužívania detí. Spoločenská a osobná ochrana pred týmito sociálno-patologickými prejavmi. Príprava detí na aktívnu sebaobranu a naučenie bezpečného správania a riešenia krízových situácií.

Prierezová téma výchova k manželstvu je začlenená v predmetoch:

- Slovenský jazyk a literatúra
- Biológia,
- Geografia
- Chémia
- Etická výchova
- Náboženská výchova
- Výtvarná výchova
- Výchova umením
- Prvouka
- Prírodoveda
- Vlastiveda
- Hudobná výchova

1.5 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Na realizácii prierezovej témy sa podieľajú viaceré vzdelávacie oblasti (vyučovacie predmety). Vzájomným prepojením, rozšírením , upevňovaním a systematizáciou vedomostí, špeciálnych návykov a zručností upozorňujeme žiakov na súvislosti medzi poznatkami, ktoré si už osvojili na pochopenie problematiky zo širšieho pohľadu. Len tak dokážu skutočne pochopiť globálne problémy. Pochopenie je základnou podmienkou aktívneho prístupu žiakov k efektívnej ochrane a udržateľnému stavu životného prostredia.

Prierezové témy sú dôležitým prvkom vo vzdelávaní a podieľajú sa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Vzdelávacia oblasť „Príroda a spoločnosť“ poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie. Učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť konanie ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. V maximálnej miere využíva priame pozorovanie žiakov okolitého prostredia, ktoré výrazne ovplyvňuje emocionálnu stránku osobnosti jedinca.

Vzdelávacia oblasť „Človek a príroda“ zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od ekosystémov po biosféru ako celku, postavenie človeka v prírode a komplexnú funkciu ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti.

Vzdelávacia oblasť „Človek a spoločnosť a „Človek a hodnoty“ sa zameriava na súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi prístupmi k riešeniu problematiky a poukazuje na ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja (medziľudské vzťahy, spolupráca v rozmanitosti, odstraňovanie chudoby, chorôb, znižovanie rozdielov medzi ľuďmi, zaistenie dôstojného života ľudí.)

Vzdelávacia oblasť „Zdravie a pohyb“ rieši problematiku vplyvu prostredia na vlastné zdravie a na zdravie iných. V súvislosti s problémami súčasného sveta poukazuje aj na dôležitosť starostlivosti o životné prostredie pri organizovaní masových športových podujatí.

Dôležitú úlohu v prierezovej téme zastupujú informačno - komunikačné technológie, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti. Komunikačné technológie podnecujú záujem o spôsoby riešenia ekologických problémov, umožňujú nadväzovať kontakty v tejto oblasti a vymieňať si informácie v rámci republiky, krajín EÚ a sveta.

Vzdelávacia oblasť „Umenie a kultúra“ poskytuje mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného prostredia, na uvedomenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt a na vnímanie estetických kvalít životného prostredia.

Prínos environmentálnej výchovy k rozvoju osobnosti žiaka

V oblasti vedomostí, zručností a schopností

- schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta;
- schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce;

V oblasti postojov a hodnôt

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehĺbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niest' zodpovednosť;

Tematické okruhy

1. Ochrana prírody a krajiny

Les (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie), pole (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí), vodné zdroje (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou), more (druhovú rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého), tropický dažďový prales (druhovú rozmanitosť, miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme); ľudské sídlo – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky, urbanizácia - vplyv na prírodu a krajinu), kultúrna krajina (pochopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).

2. Zložky životného prostredia

Voda (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia), ovzdušie (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia), pôda (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo), zachovanie biodiverzity (význam druhovej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

3. Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

Význam prírodných zdrojov pre človeka, obnoviteľné prírodné zdroje, neobnoviteľné prírodné zdroje, racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, využívanie alternatívnych zdrojov energie;

4. Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie (význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia), priemysel a životné prostredie (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti), odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu), ochrana prírody a kultúrnych pamiatok (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok)

zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás , v EÚ a vo svete), zmeny v krajine (dôsledky urbanizácie –narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia), dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí (Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...);

5. Vzťah človeka k prostrediu

Naše mesto, obec (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana), náš životný štýl (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie), lokálne a globálne ekologické problémy (príklad problému, jeho príčina, dôsledok , súvislosť ,možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia), prostredie a zdravie (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja);

Pravidelné dlhoročné aktivity školy podporujúce environmentálnu výchovu

- **Deň Zeme – 22. apríl** – aktivity zamerané na ochranu životného prostredia,
- **Úprava areálu školy** – tradičné sezónne práce na úpravu okolia školy, starostlivosť o kvetinové záhony, dreviny
- **Týždeň zdravia** - aktivita zameraná na zdravý životný štýl, podporovanie pohybových aktivít, pobyt na čerstvom vzduchu, konzumáciu zdravých potravín
- **Recyklácia** – celoročná aktivita školy zameraná na recyklovanie odpadového materiálu, využívanie odpadového materiálu. Každoročné organizovanie zberu papiera.
- **Ochrana vtáctva** – zimná aktivita žiakov primárneho vzdelávania - výroba kŕmidiel, prikrmovanie vtákov v areáli školy.
- **Čo dýchame** – podpora pestovania izbových kvetov v triedach a ich význam pre život človeka.
- **Liečivé rastliny** – osвета v zbere a pestovaní liečivých rastlín, ich význam pre človeka. Podporovať význam prírodných liečiv pred umelými preparátmi.

Environmentálna výchova je začlenená v predmetoch.:

- Prírodoveda, Prvouka
- Výtvarná výchova,
- Vlastiveda,
- Matematika, Slovenský jazyk a literatúra
- Biológia, Chémia, Fyzika
- Geografia, Technika, Svet práce

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s odborníkom – poľovníci, včelár, lesoochránár
- beseda so žiakmi,
- kurz – v rámci Dňa Zeme, Účelových cvičení a Didaktických hier
- projektové spracovanie témy,
- vychádzka,

- exkurzia – prírodovedné múzeum, geologické múzeum, arborétum,
- výlet s tematikou objavovania rozmanitosti a krás prírody,
- škola v prírode,
- multimedialne spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie,
- výtvarné a priestorové spracovanie s využitím odpadového materiálu,
- výroba herbáru – informatika,
- didaktické hry a hravé environmentálne aktivity v primárnom vzdelávaní,
- riešenie slovných úloh z matematiky s danou tematikou v rámci voliteľných hodín,
- vyučovanie v prírode – v parku, v areáli školy,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV.

1. 6 Dopravná výchova

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Úlohou dopravnej výchovy je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodcov alebo cyklistov, pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať.

Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- pre žiakov 1. - 4. ročníka najmä pohybom v objekte a areáli školy, mimo školy,
- formou kurzu na detskom dopravnom ihrisku,

- pre žiakov 5. - 9. ročníka je dopravná výchova realizovaná **formou kurzu, počas Účelových cvičení,**
- pre žiakov 1. - 4. ročníka je dopravná výchova realizovaná **formou kurzu, počas Didaktických hier,**
- beseda s políciou
- riešenie slovných úloh z matematiky s tematikou dopravnej výchovy,
- didaktické hry na školskom dvore – žiaci primárneho vzdelávania,
- využívanie učebných textov k dopravnej výchove,
- výtvarné spracovanie témy.

1.7 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región.

Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra obsahuje tri tematické celky:

1. Môj rodný kraj,
2. Objavujeme Slovensko,
3. Tradičná ľudová kultúra.

Prierezová téma je začlenená v učebných osnovách predmetov:

- Slovenský jazyk a literatúra,
- Vlastiveda,
- Prvouka
- Hudobná výchova,
- Biológia,
- Výtvarná výchova,
- Telesná a športová výchova,
- Výchova umením,
- Geografia,

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda odborníkom – pracovník múzea, historik
- beseda so seniormi obce – pamätníci významných udalostí a dejín obce
- tvorivé dielne so seniormi – tradičné remeslá, ručné práce
- exkurzia za pamiatkami regiónu –

- návšteva regionálnych múzeí, galérií, pamiatok, pamätných izieb, ...
- tvorivé dielne zamerané na tradičnú ľudovú kultúru – vianočné a veľkonočné tvorivé dielne, darčeky ku Dňu matiek, k zápisu....
- multimediálne spracovanie danej témy – prezentácia, video,
- výtvarné spracovanie danej témy,
- rozhovor, beseda v triede,
- realizácia triedneho a školského kola speváckej súťaže Slávik Slovenska v speve ľudovej piesne,
- mimočítankové čítanie – povesti a báje o obci, regiónu,

1.8 Ochrana života a zdravia

Ochrana života človeka a jeho zdravia rozvíja postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách ako sú napr. priemyselné a ekologické havárie, dopravné nehody, živelné pohromy a prírodné katastrofy. Podobne nepredvídané udalosti môžu vzniknúť pri pobyte a pohybe v prírode.

Žiaci si v priebehu výchovného a vzdelávacieho procesu osvojujú potrebné vedomosti, zručnosti, návyky a schopnosti.

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu.

Prierezová téma „Ochrana života a zdravia“ sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania - didaktických hier a účelových cvičení.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- **Účelové cvičenia (ÚC)** v 5. - 9. ročníku realizujeme v prírode 1 raz do roka po 5 hodín spravidla na jeseň. Pred realizáciou ÚC vykonáme deň prípravy z teoretickej časti učiva v rozsahu 5 hodín podľa náročnosti obsahu a organizácie plánovaného ÚC.
- **Didaktické hry (DH)** v 1. - 4. ročníku sa konajú v prírode raz v roku v trvaní 4hodín. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2-4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností.

Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky s uvedeným obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana
- zdravotná príprava

- pohyb a pobyt v prírode

1. ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- naša obec - všeobecná charakteristika
- evakuácia školy v prípade ohrozenia - postup opustenia školy, miesto
- zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru
- signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení
- horľaviny a ich následky

Zdravotná príprava

- vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci
- nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov
- ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy privolanie pomoci k zranenému význam symbolu Červený kríž.

Pohyb a pobyt v prírode

- orientácia v mieste školy a jej okolí určenie svetových strán podľa slnka
- významné budovy a ich účel - zdravotné stredisko, lekáreň, pošta, telefón; predajne, železničná a autobusová stanica, miestny úrad
- historické objekty našej obce - pamätne domy, zrúcaniny, pamätníky, múzeá, galérie
- poznávanie zelene v okolí obce
- správanie sa k osamelým zvieratám

2.ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch
- druhy signálov civilnej ochrany a činnosť žiakov na vyhlásenie varovného
- signálu „Všeobecné ohrozenie“
- evakuácia školy v prípade ohrozenia požiarom
- protipožiarna stanovište, kde sa nachádza zbor požiarnej ochrany a spôsob jeho privolania
- nebezpečenstvá pri zaobchádzaní s elektrickým a plynovým zariadením
- zápalky, zapaľovače a horľaviny

Zdravotná príprava

- kedy a kadiaľ do zdravotného strediska
- správanie sa v čakárni, u lekára a pri školských lekárskech prehliadkach
- pomoc lekárov chorým a zraneným
- ochrana pred chorobami, účelné obliekanie
- ochrana a prvá pomoc pri zistení kliešť'a, uštipnutí zmijou, osou a včelou

Pohyb a pobyt v prírode

- význam vody v prírode, pitie povrchovej vody jedovaté rastliny, jedovaté huby
- zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode zvieratá vo voľnej prírode, nebezpečenstvo besnoty značenie turistických chodníkov

3. ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- evakuácia žiakov pri ohrození školy a jej okolia - prírodné katastrofy, živelné pohromy a výhražné správy
- varovné signály CO a činnosť žiakov pri ich vyhlásení
- druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlasovania
- poloha školy, ulice, oboznámenie sa so zdrojmi ohrozenia

Zdravotná príprava

- všeobecné zásady ochrany zdravia aplikované na časti ľudského tela a časti tváre; starostlivosť o chrup
- hygiena tela, bielizne, šiat
- správna životospráva -jedlo, spánok, oddych, učenie
- ošetrovanie a obväzovanie prstov ruky, lakťa, oka, hlavy

Pohyb a pobyt v prírode

- okolie našej obce, stanovište našej školy
- orientácia podľa poludňajšieho tieňa
- približné určovanie významných budov a iných dominánt v okolí podľa svetových strán
- tvary zemského povrchu - rovina, pahorkatina, vysočina, kopec, hora, úbočie, svah, úpätie
- chránené územie, objekty a prírodné útvary v obci a jej okolí

4.ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- nebezpečné látky v okolí školy (amoniak, chlór a pod.), zásady ochrany,
- prvá pomoc pri zasiahnutí organizmu
- význam a použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany - protichemickej a protiradiačnej
- činnosť pri varovných signáloch CO
- zásady vykonania čiastočnej hygienickej očisty

Zdravotná príprava

- starostlivosť o vitálne ústroje ľudského organizmu
- zdravie a choroby, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi
- obväzovanie nohy, kolena, lýtka, stehna
- jednoduché obväzovanie ovínadlami a šatkami pri povrchovom poranení rúk, nôh, prstov

Pohyb a pobyt v prírode

- určovanie hraníc SR a susediacich štátov na mape určovanie nadmorských výšok na mape okolia jednoduchý odhad krátkych vzdialeností
- jednoduchý náčrt pochodu, kresba okolia stanovišťa - panoráma čítanie z mapy - podľa farieb a topografických značiek určovanie svetových strán na mape a podľa mapy
- starostlivosť o lesné zvieratá a vtáctvo
- význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu zásady uhasenia ohniska

5. ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- varovné signály CO - činnosť na varovný signál „Všeobecné ohrozenie“, „Ohrozenie vodou“, „Koniec ohrozenia“ ochranná poloha
- ukážka prechodu priestoru kontaminovaného nebezpečnými látkami kolektívna ochrana, evakuácia - vyhlásenie evakuácie, evakuačné zariadenia; spôsoby vykonávania evakuácie, evakuačná batožina kolektívna ochrana
- ukrytie a ochrana v budovách pri mimoriadnej udalosti

Zdravotná príprava

- imobilizácia horných a dolných končatín pomocou štandardných dláh znehybnenie poranených končatín improvizovanými prostriedkami
- uloženie postihnutého do stabilizovanej polohy
- privolanie lekára ošetrovanie a znehybnenie zlomenín dolných končatín
- spôsoby odsunu poraneného - podľa druhu a závažnosti poranenia

Pohyb a pobyt v prírode

- zásady orientácie v prírode podľa prírodných úkazov, kompasu, buzoly, mapy
- odhad vzdialeností do 300 m a výšky 10 m
- pochod na neznáme miesto s riešením úloh na určovanie vlastného stanovišťa podľa mapy
- správne zakladanie ohňa

6.ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- charakteristika nebezpečných látok ohrozujúcich školu a jej okolie vyhlásenie varovných signálov CO
- činnosť v domácnostiach, činnosť žiaka a triedy po ich vyhlásení
- lokalizácia a likvidácia požiaru ručnými hasiacimi prostriedkami
- vyzrozumie a privolanie hasičov
- dekontaminácia - hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu
- evakuácia z ohrozeného priestoru
- pravidlá správania sa obyvateľstva pri ohrození a pri vzniku mimoriadnej udalosti

Zdravotná príprava

- zložitejšie obväzovanie obväzmi horných a dolných končatín, trupu a brucha - obväzová technika
- prakové obväzy brady a nosa
- šatkové obväzy - hlava, ruky, nohy
- náplastové obväzovanie poranení na horných a dolných končatinách
- ošetrovanie poranených kĺbov a kostí horných a dolných končatín - vyvrtnutie, vykĺbenie, zlomeniny

Pohyb a pobyt v prírode

- mierky máp a náčrtov, meranie vzdialeností na mape a v teréne
- pomer výšky a šírky s nárastom vzdialenosti
- zhotovenie jednoduchej pomôcky na odhad výšky a šírky
- zemepisný azimut
- určenie vlastného stanovišťa podľa mapy

- určenie svetových strán podľa núdzových orientačných prostriedkov
- prenášanie azimutu z mapy do terénu a z terénu do mapy preventívna ochrana pred bleskom

7.ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- činnosť na varovné signály CO
- kolektívna ochrana, evakuácia obyvateľstva, obsah evakuačnej batožiny ochranné stavby, pravidlá správania sa v úkrytoch, činnosť po opustení úkrytov
- dezinfekcia, dezinsekcia, deratizácia, dekontaminácia
- postup pri vzniku požiaru v osobnom automobile
- zbrane hromadného ničenia - ničivé účinky, škodlivé pôsobenie na organizmus a ochrana pred nimi
- ochrana potravín a vody pred škodlivinami a zamorením

Zdravotná príprava

- poskytnutie prvej pomoci s pomocou lekárničky v osobnom automobile
- prvá pomoc pri otrave plynom, chemikáliami
- prvá pomoc pri šoku, protišokové opatrenia
- vyťahnutie poraneného z rokliny
- znehybnenie pri poranení panvy, krčnej chrbtice, hrudníka
- ošetrovanie a znehybnenie otvorenej zlomeniny
- umelé dýchanie z pľúc do pľúc (ústami, nosom), masáž srdca zastavenie tepnového, žilového a vlásočnicového krvácania

Pohyb a pobyt v prírode

- príprava pochodu, zhotovenie harmonogramu a náčrtu pochodu
- výber a úprava plochy pre stanovanie, stavanie turistického stanu
- meranie rýchlosti, šírky a hĺbky vodného toku
- prekonávanie vodnej prekážky
- správanie sa pri prietrži mračien a privaloch vody
- značenie mostov a prechodov cez vodné toky

8. ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- jadrové zbrane a ich ničivé účinky
- ochrana pred svetelným žiarením;
- ochrana pred tlakovou vlnou (tlakovým nárazom)
- ochrana pred prenikavou radiáciou a rádioaktívnou kontamináciou
- hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu
- lokalizácia a likvidácia požiaru s jedovatými splodinami horenia nebezpečné látky v okolí školy - zásady ochrany pri ich úniku, evakuácia z ohrozeného územia
- kolektívna ochrana - druhy úkrytov, pravidlá správania sa v úkrytoch odstraňovanie nebezpečných látok z povrchu terénu, budov a materiálu

Zdravotná príprava

- hromadné nešťastia, triedenie chorých a ranených
- postup pri poskytovaní prvej pomoci v mieste hromadného nešťastia
- praktické riešenie prvej pomoci topiacej sa osobe
- technická a zdravotná pomoc pri poranení elektrickým prúdom
- prvá pomoc pri popáleninách
- poskytnutie zdravotníckej pomoci pri strate vedomia
- poskytnutie prvej pomoci pri úpaloch
- sterilizácia prostriedkov
- nebezpečenstvo pohlavných chorôb, zásady prevencie
- alkoholizmus, drogy, toxikománia - škodlivé účinky, prevencia

Pohyb a pobyt v prírode

- pochod podľa pripravených azimutov, tabuľka pochodu
- vybavenie zdravotníckym materiálom pri individuálnej turistike (pešo, bicyklom)
- značkovanie turistických ciest a chodníkov
- príprava jednoduchej teplej stravy s použitím ohňa, zásady bezpečnosti
- odstraňovanie devastáčnych následkov spôsobených ľuďmi v prírode

9.ročník

Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana

- úlohy CO vyplývajúce zo Ženevských dohôd a dodatkových protokolov
- civilná ochrana v Slovenskej republike, jej miesto úlohy a poslanie analýza územia obce, mesta, okresu
- organizovanie jednotiek civilnej ochrany - štáby a odborné jednotky varovné signály CO – činnosť po ich vyhlásení činnosť pri záchrane ľudí zo závalov a poškodených krytov
- jódová profylaxia (v okolí AE)

Zdravotná príprava

- preverenie vedomostí a prehĺbenie návykov a zručností z poskytovania
- prvej pomoci pri rôznych poraneniach, zlomeninách, obväzovanie,
- znehybňovanie častí tela
- darcovstvo krvi a transplantácie orgánov ľudského tela
- správanie sa pri náleze zraneného mimo obývaného priestoru
- prevencia proti kliešťovej encefalitíde

Pohyb a pobyt v prírode

- základný turistický výstroj
- absolvovanie trasy primeranej veku
- povinnosti turistov pri ochrane životného prostredia

Prierezová téma je začlenená aj v učebných osnovách predmetov:

- Biológia
- Chémia
- Geografia

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budeme brať do úvahy vplyv zdravotného znevýhodnenia na ich školský výkon.

Hodnotenie žiakov na našej škole je klasifikáciou všetkých predmetov a výchov vo všetkých ročníkoch okrem Anglického jazyka v I. ročníku a etickej a náboženskej výchovy vo všetkých ročníkoch je slovom absolvoval. Žiak aj rodič má takto vždy prehľad o úrovni nadobudnutých kompetencií. Žiak je neklasifikovaný z predmetu, ak bol z neho zo zdravotných dôvodov oslobodený. Počas roka žiak nesmie prechádzať z voliteľných predmetov na iné.

Funkcia informatívna
korekčná
motivačná

Primárne vzdelávanie

Slovné odpovede hodnotiť priamo na hodine. Informovať rodičov prostredníctvom žiackej knižky, IŽK, na Triednom aktíve, na konzultačných hodinách. Všetky predmety a výchovy sa hodnotia známkou okrem Anglického jazyka v I. ročníku a etickej a náboženskej výchovy, ktoré sa hodnotia slovom absolvoval.

Nižšie stredné vzdelávanie

Verbálne odpovede hodnotiť priamo na hodine. Písomné odpovede vyhodnotiť najneskôr do 5 dní. Žiakov oboznámiť o klasifikovaní, o chybovosti, následné odstránenie chýb a výklad. Rodičov oboznámiť o klasifikácii prostredníctvom žiackej knižky, IŽK, na triednych aktívoch a počas konzultačných hodín. Všetky predmety sa hodnotia známkou okrem etickej a náboženskej výchovy, ktoré sa hodnotia slovom absolvoval.

Hodnotenie správania

Žiak dostane za každé porušenie školského poriadku zápis do klasifikačného hárku. Vždy na konci hodnotiaceho obdobia sa mu počet zápisov sčíta a žiak má tak presný prehľad o opatrení, ktoré mu bude za uplynulé obdobie dané. Podrobné opatrenia sú uvedené v školskom poriadku.

Systém hodnotenia:

- ✓ ústne odpovede
- ✓ písomné práce – podľa percentuálnej stupnice

- ✓ kontrolné práce
- ✓ päťminútovky, bleskovky
- ✓ laboratórne cvičenia, praktické cvičenia
- ✓ diktáty podľa počtu chýb

Hodnotenie a klasifikácia jednotlivých predmetov:

Slovenský jazyk a literatúra:

Primárne vzdelávanie		Nižšie stredné vzdelávanie	
100 - 90 %	výborný	100 – 90%	výborný
89 - 75 %	chválitebný	89 – 75%	chválitebný
74 - 50 %	dobry	74 – 50%	dobry
49 - 30 %	dostatočný	49 – 30%	dostatočný
29 - 0 %	nedostatočný	29 – 0%	nedostatočný

Hodnotenie diktátov zo slovenského jazyka

I. – IV. ročník

0 – 1 chyba	výborný
2 – 4 chyby	chválitebný
5 – 7 chýb	dobry
8 – 10 chýb	dostatočný
11 a viac chýb	nedostatočný

V. – IX. ročník

0 - 1 chyba	výborný
2 – 3 chyby	chválitebný
4 – 7 chýb	dobry
8 – 10 chýb	dostatočný
11 a viac chýb	nedostatočný

Cudzie jazyky:

100 - 90 %	výborný
89 - 75 %	chválitebný
74 - 50 %	dobry
49 - 30 %	dostatočný
29 - 0 %	nedostatočný

Matematika

100 - 90 %	výborný
89 – 75%	chválitebný
74 – 50%	dobry
49 - 30 %	dostatočný
29 - 0 %	nedostatočný

Prírodoveda/Vlastiveda

100 - 90 %	výborný
89 - 75 %	chválitebný
74 - 50 %	dobry
49 - 30 %	dostatočný
29 - 0 %	nedostatočný

Dejepis/Geografia/Biológia

100 – 90%	výborný
89 – 75%	chválitebný
74 – 50%	dobry
49 – 30%	dostatočný
29 – 0%	nedostatočný

Fyzika/Chémia

100 – 90%	výborný
89 – 75%	chválitebný
74 – 50%	dobry
49 – 30%	dostatočný
29 – 0%	nedostatočný

Občianska náuka/Regionálna výchova

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované projektové činnosti. Zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a prezentačný prejav je správny, presný a estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované projektové činnosti. Zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a prezentačný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovanej projektovej činnosti sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. Jeho myslenie je v celku správne, nie vždy tvorivé. V ústnom a prezentačnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti, grafický prejav je menej estetický.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovanej projektovej činnosti je málo pohotový a má väčšie nedostatky. Pri využívaní vedomostí na výklad javov a prezentáciu projektov je nesamostatný. Jeho myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny a prezentačný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné chyby vie korigovať s pomocou učiteľa.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil poznatky a informácie požadované učebnými osnovami presne a úplne, má v nich závažné nedostatky a medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované projektové činnosti má podstatné nedostatky. Pri výklade a prezentácii projektov nevie svoje vedomosti uplatniť, ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť pri práci a jeho práca má zreteľné nedostatky. V ústnom a prezentačnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti. Závažné chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

Informatika/Informatická výchova

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície, ktoré požadujú učebné osnovy, celistvo, presne a úplne chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti na počítači. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Praktickú činnosť na počítači vykonáva presne a podľa pokynov učiteľa, v programoch sa orientuje rýchlo a bez ťažkostí. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície, ktoré požadujú učebné osnovy v podstate celistvo, presne a úplne chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti na počítači. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Praktickú činnosť na počítači vykonáva s menšími nedostatkami a podľa pokynov učiteľa, v programoch sa orientuje s menšími problémami. Kvalita výsledkov činnosti je v zásade bez podstatných nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov, faktov, pojmov, definícií, ktoré sú predpísané učebnými osnovami nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností na počítači sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Jeho myslenie je v celku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Praktickú činnosť na počítači vykonáva s nedostatkami a nie vždy podľa pokynov učiteľa, v programoch sa orientuje s problémami. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností na počítači je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby. Pri využívaní vedomostí na výklad a hodnotenie javov, na prácu na počítači je nesamostatný. V logickosti myslenia sa vyskytujú závažné chyby a myslenie je málo tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Praktickú činnosť na počítači vykonáva s veľkými nedostatkami a nie vždy podľa pokynov učiteľa, v programoch sa orientuje ťažko. Závažné nedostatky a chyby vie žiak s pomocou učiteľa korigovať.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti na počítači má podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh na počítači sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Praktickú činnosť na počítači vykonáva s veľkými nedostatkami a nie podľa pokynov učiteľa, v programoch sa neorientuje skoro vôbec. Kvalita výsledkov jeho činnosti je na nízkej úrovni. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

Telesná a športová výchova /Tenis

Stupeň 1 (výborný)

Úroveň všeobecnej pohybovej výkonnosti žiaka a ďalšej merateľnej pohybovej výkonnosti je vyšší ako aritmetický priemer hodnôt. Žiak si osvojil hodnotenú pohybovú činnosť tak, že ju vykonáva technicky správne, účelne, rytmicky. Orientuje sa v priestore, má

dobré držanie tela. V pohybovej činnosti preukazuje samostatnosť, tvorivosť. V hre je iniciatívny, ovláda a dodržiava pravidlá a účelne uplatňuje osvojené herné činnosti jednotlivca. Vedomosti žiaka sú celistvé a presné, uplatňuje ich samostatne pri riešení úloh. Má aktívny vzťah k telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti a záujem o vlastné telesné zdokonaľovanie. Je aktívny v školskej a mimoškolskej športovej činnosti (reprezentácia školy).

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak vykonáva pohyb s drobnými chybami v technike, ale účelne, plynule, rytmicky. Orientuje sa v priestore, v držaní tela má malé nedostatky . V hre je kolektívny a zriedka porušuje pravidlá hry. Žiakove vedomosti sú v podstate celistvé a presné (s nevýznamnými chybami). Uplatňuje ich s malou pomocou učiteľa pri riešení pohybových úloh.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak vykonáva pohyb s väčšími chybami v technike, nie vždy účelne, v priestore sa chybné orientuje. Porušuje plynulosť a rytmus pohybu. Má väčšie nedostatky v držaní tela, pohyb vykonáva s malou pomocou alebo v uľahčených podmienkach. Čiastočne napodobňuje ostatných. V hre je málo pohotový, neiniciatívny, málo kolektívny a často porušuje pravidlá. Vedomosti žiaka majú medzery a chyby. Pri ich uplatňovaní potrebuje pomoc učiteľa. K telovýchovnej činnosti má nevyhranený postoj.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak pohyb vykonáva s veľkými technickými chybami, alebo len čiastočne, resp. ho vykonáva s veľkou pomocou učiteľa. Veľmi zle sa orientuje v priestore, silne porušuje plynulosť a rytmus pohybu. V hre je zväčša nepohotový, netvorivý, pasívny, nekolektívny a porušuje pravidlá. Vedomosti žiaka majú vážne medzery a chyby. Žiak ich vie uplatniť len pri riešení ľahkých úloh a s pomocou učiteľa. Jeho postoj k telesnej výchove je negatívny.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiakove vedomosti sú veľmi medzerovité až chybné. Žiak sa ani nepokúsi vykonávať pohyb alebo vykoná iný pohyb. Nie je schopný hrať v kolektíve. Žiak vôbec neprejavuje úsilie plniť uložené úlohy na hodinách telesnej a športovej výchovy. Má negatívny postoj k hodinám telesnej a športovej výchovy so snahou vyhnúť sa tejto činnosti.

Hudobná výchova / Výtvarná výchova

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované projektové činnosti. Zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a prezentačný prejav je správny, presný a estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné , iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované projektové činnosti. Zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a prezentačný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činností je spravidla bez podstatných nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovanej projektovej činnosti sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. Jeho myslenie je v celku správne, nie vždy tvorivé. V ústnom a prezentačnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti, grafický prejav je menej estetický.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovanej projektovej činnosti je málo pohotový a má väčšie nedostatky. Pri využívaní vedomostí na výklad javov a prezentáciu projektov je nesamostatný. Jeho myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny a prezentačný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné chyby vie korigovať s pomocou učiteľa.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil poznatky a informácie požadované učebnými osnovami presne a úplne, má v nich závažné nedostatky a medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované projektové činnosti má podstatné nedostatky. Pri výklade a prezentácii projektov nevie svoje vedomosti uplatniť, ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť pri práci a jeho práca má zreteľné nedostatky. V ústnom a prezentačnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti. Závažné chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

Technika / Pracovné vyučovanie

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované praktické činnosti. Zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované praktické činnosti. Zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Kvalita výsledkov činností je spravidla s malými nedostatkami.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovanej praktickej činnosti sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. Kvalita výsledkov činností je s väčšími nedostatkami.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovanej praktickej činnosti je málo pohotový a má väčšie nedostatky. Závažné chyby vie korigovať s pomocou učiteľa, ale vykonáva ich neochotne. Kvalita výsledkov činností je s veľkými nedostatkami.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil poznatky a informácie požadované učebnými osnovami presne a úplne, má v nich závažné nedostatky a medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované

praktické činnosti má podstatné nedostatky. Neprejavuje samostatnosť pri práci a kvalita jeho práce má zreteľné nedostatky.

Etická výchova/Náboženská výchova

Žiaci z týchto predmetov sú hodnotení slovom absolvoval vo všetkých ročníkoch. Žiaci majú povinné štyri štvrtoročné písomné práce z matematiky a zo slovenského jazyka, ktoré sa archivujú príslušný školský rok. V júni sa píše zo slovenského jazyka a matematiky a ďalších vybraných predmetov aj riaditeľská previerka na porovnanie vedomostí jednotlivých tried. Ostatné previerky a systém odpovedí je spracovaný v jednotlivých PK a MZ príslušných predmetov.

2. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Náš systém kontroly a hodnotenia zamestnancov máme spracovaný v internej dokumentácii "Vnútroškolská kontrola zamestnancov", aby bola zabezpečená harmónia vo výchovno-vzdelávacom procese a aktivitách školy. Používame rôzne metódy hodnotenia ako napríklad pozorovanie (hospitácie), výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje, otvorené hodiny a pod. Výsledné hodnotenie školy je spracované v záverečnej Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za príslušný rok. Správa je zverejnená po oboznámení Rady školy a schválení zriaďovateľom – Miestnym úradom Bratislava Ružinov na webovej stránke školy so Správou o hospodárskej činnosti.

Kontrola sa v každom školskom roku zameriava najmä:

- ✓ realizáciu učebných osnov v 1. až 9. ročníku,
- ✓ dodržiavanie tematických – výchovnovzdelávacích plánov,
- ✓ realizáciu výchovnovzdelávacieho procesu,
- ✓ účelné a efektívne využívanie metód, foriem, prostriedkov a didaktickej techniky, ktoré podnecujú rozvoj myslenia, tvorivosti, aktivity a samostatnosti žiakov,
- ✓ jasnú formuláciu výchovno-vzdelávacej a výchovnej stránky cieľa, konkrétnosť, primeranosť k možnostiam veku žiaka a jeho schopnostiam,
- ✓ úroveň čítania a numerického počítania v primárnom vzdelávaní,
- ✓ využívanie spätnej väzby na vyučovacích hodinách,
- ✓ utváranie správneho vzťahu učiteľ – žiak, úcta k žiakovi, využívanie slovného hodnotenia, atmosféra na hodinách,
- ✓ stav a úroveň vedomostí žiakov,
- ✓ využívanie odborných učební,
- ✓ čitateľskú, matematickú, prírodovednú a informatickú gramotnosť,
- ✓ využívanie knižnice vo výchovno-vzdelávacom procese,
- ✓ komunikačné schopnosti v cudzom jazyku.

Formy a prostriedky kontroly:

- ✓ hospitácie
- ✓ didaktické testy
- ✓ ankety a dotazníky
- ✓ osobné pozorovanie
- ✓ porovnávanie výsledkov prospechu žiakov s predchádzajúcim obdobím
- ✓ kontrola dokumentácie

- ✓ pohovory s pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami
- ✓ účasť na zasadnutiach MZ a PK
- ✓ kontrola dochádzky
- ✓ komunikácia s rodičmi, výchovným poradcom, školským psychológom
- ✓ písomná správa – vyhodnotenie práce MZ, PK, projektov a iné
- ✓ vzdelávanie sa učiteľov
- ✓ vzájomné hospitácie učiteľov – hospitačné záznamy
- ✓ mimoškolská činnosť
- ✓ výsledky žiackych súťaží, olympiád
- ✓ úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy

3. Hodnotenie školy

Silné stránky

- pedagógovia, ktorí sa snažia na sebe pracovať a ďalej sa vzdelávať
- pomerne stabilné zloženie pedagogického zboru
- kreatívny a zodpovedný kolektív
- zapájanie sa do množstva projektov, grantov a súťaží
- v primárnom vzdelávaní je zavedený Anglický jazyk už od I. ročníka
- realizujeme školy v prírode, športové sústredenie, lyžiarsky a plavecký výcvik
- výborná pripravenosť žiakov na Testovanie a prijímacie pohovory na stredné školy
- úspešnosť v olympiádach
- výborná spolupráca s rodičmi
- kvalitná mimoškolská činnosť žiakov
- výborne využívané vzdelávacie poukazy
- získavanie mimorozpočtových zdrojov, napr. prenájom telocvične, ale aj vnútorného priestoru školy

Príležitostné stránky

- poskytnúť žiakom rovnaké podmienky pri učení
- dbať na rovnaký prístup ku všetkým žiakom
- žiakom poskytnúť viac aktivít, ktoré im pomôžu hlavne spájať teóriu s praxou a pomôžu im aj pri výbere povolania
- nadobudnuté vedomosti z informatiky prakticky využívať na všetkých predmetoch
- spolupracovať s centrom CPPP a P
- sledovať ponuky projektov a grantov a vynaložiť maximálne úsilie na ich získanie
- hľadať cestu k rodičom problémových žiakov
- vzdelávanie v súlade s modernými princípmi a trendmi EÚ
- prístup Mestskej časti k riešeniu niektorých problémov školy

Slabé stránky

- slabá motivácia žiakov na niektorých predmetoch
- problémoví žiaci, ktorým sa nechce učiť a nemajú dostatočnú podporu v rodine
- ekonomická otázka škôl
- postavenie učiteľa na škole a v spoločnosti
- nízke ohodnotenie učiteľov
- neprímeraná záťaž a preplnené učebné osnovy, málo možností prehĺbovať učivo
- nedostatočný počet tried, učební a športovísk

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ✓ Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- ✓ Posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe

Monitorujeme pravidelne:

- ✓ podmienky na vzdelávanie
- ✓ spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- ✓ prostredie – klímu školy
- ✓ priebeh vzdelávania – vyučovací proces – metódy a formy vyučovania
- ✓ úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- ✓ výsledky vzdelávania
- ✓ riadenie školy a úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- ✓ spokojnosť rodičov, učiteľov, žiakov
- ✓ kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne:

- ✓ správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za šk. rok
- ✓ správy o činnosti a dosiahnutých výsledkoch MZ, PK, projektov a iné
- ✓ analýza silných a slabých stránok
- ✓ analýza úspešnosti žiakov pri umiestňovaní na vyšší stupeň školy
- ✓ analýza úspešnosti žiakov na olympiádach a súťažiach
- ✓ dotazníky pre žiakov a rodičov

Školský učebný plán

Stupeň vzdelania ISCED 1

I. ročník – I.A, I.B - bežné triedy

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	9
	Anglický jazyk	0+1
<i>Človek a príroda</i>	Prvouka	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	2
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2
	Tenis	0+1

Povinná časť: 20 hodín
 Voliteľné hodiny: 2 hodiny
 Anglický jazyk /1/ , Tenis /1/
 Spolu: **22 hodín**

I. ročník – II.C - NKS trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9
	Anglický jazyk	
Špeciálnopedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia	4
Človek a príroda	Prvouka	1
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2
	Hudobná výchova	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2

Povinná časť: 24hodín
 Voliteľné hodiny: 0 hodín
 Spolu: **24 hodín**

II. ročník – II.A, II.B – bežné triedy

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8
	Anglický jazyk	0+2
Človek a príroda	Prvouka	2
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2
	Hudobná výchova	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2
	Tenis	0+1 h

Povinná časť: 20 hodín

Voliteľné hodiny: 3 hodiny
 Anglický jazyk /2/, Tenis /1/
 Spolu: **23 hodín**

III. ročník – III.A, III.B – bežné triedy

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	7
	Anglický jazyk	3
<i>Človek a príroda</i>	Prírodoveda	1
	Vlastiveda	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Človek a svet práce</i>	Pracovné vyučovanie	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4
	Informatika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
	Regionálna výchova	0+1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2
	Tenis	0+1

Povinná časť: 23 hodín
 Voliteľné hodiny: 2 hodín
 Regionálna výchova /1/, Tenis /1/
 Spolu: **25 hodín**

III. ročník – III.C – NKS trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	7+1
	Anglický jazyk	3
<i>Špeciálnopedagogická podpora</i>	Individuálna a logopedická intervencia	3
<i>Človek a príroda</i>	Prírodoveda	1
	Vlastiveda	1
<i>Človek a svet práce</i>	Pracovné vyučovanie	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1

<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4
	Informatika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2

Povinná časť: 26 hodín

Voliteľné hodiny: 1 hodiny - Slovenský jazyk /1/

Spolu: **27 hodín**

IV. ročník – IV.A, B – bežná trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	7
	Anglický jazyk	3
<i>Príroda a spoločnosť</i>	Prírodoveda	2
	Vlastiveda	2
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4
	Informatika	1
<i>Človek a svet práce</i>	Pracovné vyučovanie	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná výchova	2
	Tenis	0+1

Povinná časť: 25 hodín

Voliteľné hodiny: 1 hodina - Tenis /1/

Spolu: **26 hodín**

IV. ročník - IV.C – NKS trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	7+1
	Individuálna logopedická intervencia	2
	Anglický jazyk	3
<i>Príroda a spoločnosť</i>	Prírodoveda	2

	Vlastiveda	2
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Človek a svet práce</i>	Pracovné vyučovanie	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4
	Informatika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná výchova	2

Povinná časť: 27 hodín

Voliteľné hodiny: 1 hodín - Slovenský jazyk a literatúra /1/

Spolu: **28 hodín**

Stupeň vzdelania ISCED 2

V. ročník - V.A – športová trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	5
	Anglický jazyk	3
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	1
	Geografia	2
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2
	Športová príprava	3+2

Povinná časť: 24 + 3 = 27 hodín

Voliteľné hodiny: 3 hodiny

Matematika /1/, Športová príprava /2/

Spolu: **30 hodín**

V. ročník - V.B - bežná trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	5
	Anglický jazyk	3
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	1
	Geografia	2
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
	Regionálna výchova	0+1
	Práca s materiálom	0+1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2

Povinná časť: 24 hodín

Voliteľné hodiny: 3 hodiny

Matematika /1/, Práca s materiálom /1/

Spolu: 27 hodín

VI. ročník - VI.A – trieda so športovou prípravou

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	5
	Anglický jazyk	3
	Nemecký jazyk	0+2
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	1
	Fyzika	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	1
	Geografia	1
	Občianska náuka	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1

<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2
	Športová príprava	3+1

Povinná časť: 25 + 3 = 28 hodín

Voliteľné hodiny: 4 hodiny

Nemecký jazyk /2/, Matematika /1/, Športová príprava /1/

Spolu: **32 hodín**

VI. ročník - VI.B – bežná trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	5
	Anglický jazyk	3
	Nemecký jazyk	0+2
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	1
	Fyzika	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	1
	Geografia	1
	Občianska náuka	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
	Práca s materiálom	0+1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2

Povinná časť: 25 hodín

Voliteľné hodiny: 4 hodiny

Nemecký jazyk /2/, Matematika /1/, Práca s materiálom /1/
 Spolu: **29 hodín**

VII. ročník - VII.A – trieda so športovou prípravou

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	4
	Anglický jazyk	3
	Nemecký jazyk	0+2
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	2
	Fyzika	1
	Chémia	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	1
	Geografia	1
	Občianska náuka	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2
	Športová príprava	3+1

Povinná časť: 26 + 3 = 29 hodín

Voliteľné hodiny: 4 hodiny

Nemecký jazyk /2/, Matematika /1/, Športová príprava /1/

Spolu: **33 hodín**

VII. ročník - VII.A – bežná trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	4+1
	Anglický jazyk	3
	Nemecký jazyk	0+2

<i>Človek a príroda</i>	Biológia	2
	Fyzika	1
	Chémia	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	1
	Geografia	1
	Občianska náuka	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2

Povinná časť: 26 hodín

Voliteľné hodiny: 4 hodiny

Nemecký jazyk /2/, Matematika /1/, Slovenský jazyk a literatúra /1/

Spolu: **30 hodín**

VIII. ročník – VIII.A1 – trieda so športovou prípravou

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	5
	Anglický jazyk	3
	Nemecký jazyk/Ruský jazyk	0+2
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	1
	Fyzika	2
	Chémia	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	1
	Geografia	1
	Občianska náuka	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	1

<i>Človek a svet práce</i>	Technika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2
	Športová príprava	3

Povinná časť: 27 + 3 = 30 hodín

Voliteľné hodiny: 3 hodiny

Nemecký jazyk, Ruský jazyk /2/, Matematika /1/

Spolu: **33 hodín**

VIII. ročník – VIII.A2 - bežná trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	5
	Anglický jazyk	3
	Nemecký jazyk/Ruský jazyk	0+2
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	1
	Fyzika	2
	Chémia	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	1
	Geografia	1
	Občianska náuka	1
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	1
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	1
<i>Človek a svet práce</i>	Technika	1
<i>Umenie a kultúra</i>	Výtvarná výchova	1
	Hudobná výchova	1
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2

Povinná časť: 27 hodín

Voliteľné hodiny: 3 hodín

Nemecký jazyk, Ruský jazyk /2/, Matematika /1/

Spolu: **30 hodín**

IX. ročník - IX.A - športová trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	5
	Anglický jazyk	3
	Nemecký jazyk	1+1
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	1
	Fyzika	1
	Chémia	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	2+1
	Geografia	1
	Občianska náuka	0,5+0,5
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	0,5+0,5
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4
	Informatika	0,5+0,5
<i>Umenie a kultúra</i>	Výchova umením	0,5+0,5
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2
	Športová príprava	3+2

Povinná časť: 24 + 3 = 27 hodín

Voliteľné hodiny: 6 hodín

Ruský, Nemecký jazyk /1/, Informatika /0,5/, Etická/Náboženská výchova /0,5/,

Dejepis /1/, Výchova umením /0,5/, Občianska náuka /0,5/, Športová príprava /2/

Spolu: **33 hodín**

IX. ročník - IX.B – bežná trieda

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Počet hodín
<i>Jazyk a komunikácia</i>	Slovenský jazyk a literatúra	5
	Anglický jazyk	3
	Nemecký jazyk	1+1
<i>Človek a príroda</i>	Biológia	1
	Fyzika	1
	Chémia	2
<i>Človek a spoločnosť</i>	Dejepis	2+1
	Geografia	1

	Občianska náuka	0,5+0,5
<i>Človek a hodnoty</i>	Etická/Náboženská výchova	0,5+0,5
<i>Matematika a práca s informáciami</i>	Matematika	4+1
	Informatika	0,5+0,5
	Výchova umením	0,5+0,5
<i>Zdravie a pohyb</i>	Telesná a športová výchova	2

Povinná časť: 24hodín

Voliteľné hodiny: 6 hodín

Nemecký, Ruský jazyk /1/, Občianska náuka /0,5/, Informatika /0,5/, Matematika /1/

Výchova umením /0,5/, Etická/náboženská výchova /0,5/, Dejepis/1/

Spolu: **30 hodín**

**RADA ŠKOLY PRI ZŠ KULÍŠKOVA
KULÍŠKOVA 8, 821 08 BRATISLAVA**

**Vyjadrenie Rady školy pri ZŠ Kuliškova 8, Bratislava
k novému Školskému vzdelávaciemu programu:**

Rada školy bola dňa 12.09.2019 oboznámená s novým školským programom platným od 01.09.2019 pre primárne vzdelávanie (ISCED 1) a pre nižšie stredné vzdelávanie (ISCED 2) a berie ho na vedomie.

.....
Predseda Rady školy:

Bratislava,   2019